Wydanie poranne.
Nr. 311. Poniedziałek 19 października 1914. Rocznik XXIII.

2 K miesięcznie z odsyłką.
Zagranicą miesięcznie 2 M. 30 f., 3 fr. 50 ctm., 2½ szyl. 70 cm. amer.
Tygodniowo w Krakowie 40 h. z dostawą do domu 46 h.
Cena numeru oddzielnego 8 h.
Reklamacye otwarte są wolne od opłaty pocztowej. — Redakcya rękopisów nie zwraca i bezimiennych listów nie uwzględnia.

NAPRZÓD

Organ centralny polskiej partyi socyalno-demokratycznej.
Wychodzi codziennie popołudniu z wyjątkiem niedziel i świąt.

Redakcya i Administracya Kraków, Dunajewskiego 5.
Telefon Redakcyi Nr. 396.
Telefon Administracyi Nr. 2314.
Konto czekowe Nr. 34.095.
Adres telegr.: Naprzód Kraków.
Dział inseratowy:
Pl. WW. Świętych 11.
Telefon Nr. 1354.
Konto czekowe Nr. 910.
Ceny ogłoszeń: Za miejsce wiersza petitem 20 h. Za miejsce wiersza petitem w nadesłanem 60 h.

40.000 trupów rosyjskich pod Przemyślem
Walki pod Warszawą.

Zwycieskie walki w Galicyi.

Wiedeń, 19 października.

Urzędownie ogłaszają pod datą 18 b. m. w południe:

Do frontu rosyjskiego.

Nasz atak w walce po obu stronach Strwiąża postępował wczoraj w dalszym ciągu i dotarł miejscami **już prawie do linii nieprzyjacielskiej.** Na niektórych punktach wojska nasze posuwają się naprzód obecnie jak w **wojnie fortecznej,** okopami.

Krwawe walki.

Nocy ubiegłej odparto kilka prób ataku ze strony Rosyan w sposób krwawy. Także dzisiaj toczy się **walka na całej linii.** Nasza ciężka artylerya wmięszała się w walkę.

Walki w Karpatach.

Pościg nieprzyjaciela, wypartego na północ od Wyszkowa, postępuje dalej. Inne części naszych sił, które się wysunęły przez Karpaty naprzód, dotarły aż do Lubieniec na wzgórza na północ od Orów i w obrębie Uroż.

40.000 trupów pod Przemyślem.

Straty Rosyan przy ich ataku na Przemyśl oceniają na **40.000** zabitych i rannych.

Zastępca szefa sztabu generalnego, *von Höfer* generał-major.

Walki Niemców.

Berlin, 19 października.

Wielka główna kwatera donosi pod datą 18 b. m. przed południem:

Pod Warszawą.

Walka pod Warszawą i na południe od Warszawy trwa dalej.

W Prusach wschodnich.

Na wschodnim terenie wojny nasze wojska w okolicy Ełku posuwają się naprzód.

We Francyi.

Na zachodnim terenie wojny wczorajszy dzień upłynął nagół spokojnie. Sytuacya niezmieniona.

Moskale opróżniają Galicyę.

Wiedeń, 19 października.

Według urzędowych wykazów namiestnictwa galicyjskiego, odwrót Rosyan z Galicyi postępuje. Dotąd usunięto Rosyan z **80** miejscowości, a około **160** miejscowości opróżnili Rosyanie dobrowolnie.

Zajęcie Łodzi przez Niemców.

Monachium, 19 października.

„Münch. Neueste Nachr." donoszą z Berlina: **Łódź została zajętą przez wojska niemieckie,** które pozostawiły tam załogę.

Rozpaczliwe walki w Belgii.

Kopenhaga, 19 października.

„Berl. Tidente" donosi z Londynu:

Od czwartku toczy się **rozpaczliwa walka** w okolicy Ypern i Courtrait, gdzie oddziały niemieckie z Antwerpii z najwyższą zaciętości napierają na najskrajniejsze skrzydło lewe francuskie, aby spowodować połączenie między niemieckiem skrzydłem zachodniem w Belgii a niemieckiem skrzydłem prawem we Francyi. Wysiłki te były dotąd **bez rezultatu,** podejmowane są jednak w dalszym ciągu z niezmniejszoną siłą. Równocześnie silny mieszany korpus niemiecki **zaatakował** załogę angielską i francuską z Ostendy i francuskich marynarzy, którzy kryli odwrót Belgijczyków od Dunkierki i przygotowali oszańcowane stanowiska między Dixmuiden a Roulers. Wynik walki nie jest jeszcze znany, nie sądzą jednak, aby wojskom sprzymierzonym udało się utrzymać swoje stanowiska. Ruch wojsk jest sparaliżowany przez **uchodzącą ludność belgijską.**

Następna **wielka walka** oczekiwaną jest koło Dunkierki, gdzie Francuzi i Anglicy wznieśli silne fortyfikacye polne koło miasta i wielką płaszczyznę **zalali wodą.** Tu powstrzymać posuwanie się Niemców jest rzeczą jak najbardziej doniosłą, bo oni zagrażają lewemu skrzydłu sprzymierzonych.

Zbiegowie belgijscy.

Londyn (przez Berlin), 19 października.

„Daily Chronicle" omawia kwestyę zbiegów belgijskich w Holandyi, których jest przeszło 100.000 i sądzi, że lepiej pozostawić ich w Holandyi i płacić za to pewne odszkodowanie, niż sprowadzać ich do Anglii.

Londyn, 19 października.

Dla przewiezienia zbiegów belgijskich wysłano cały szereg okrętów. We czwartek wysadzono na ląd **10.000** zbiegów. Pomieszczeni oni będą na razie w centralnem schronisku, a następnie rozmieszczeni u obywatelstwa w kraju. Rząd i prywatne komitety wysłały okręty z żywnością do Belgii. Dla dotkniętych nędzą zebrano też znaczne sumy.

Nadzieje króla Belgii.

Londyn (przez Berlin) 19 października.

„Daily Express donosi z Hagi: Jeden dyplomata belgijski, który przybył tu z Ostendy, opowiada o rozmowie, którą miał z królem belgijskim. Krol Albert powiedział: **Nie tracę nadziei** nawet w chwili, gdy opuścić muszę ziemię belgijską. Wojsko, które wyszło z Antwerpii, jest w wybornem usposobieniu i wyborne zajęło stanowisko. Są oni gotowi dać życie **za niezawisłość Belgii.** Musimy jeszcze niejedno wycierpieć, ale ostateczne zwycięstwo nasze będzie większe, niż kiedykolwiek. Na razie jesteśmy

pobici, lecz nie zdruzgotani. Królowa mimo niewielkiego zdrowia gotowa jest wyrzec się wygód i prosiła, aby wszędzie mogła iść z królem i wojskiem.

Zatopiony krążownik angielski.

Kopenhaga, 18 października.

„Politiken“ donosi z Londynu, że oprócz krążownika „Hawke“ także drugi krążownik „Teseus“, który pełnił służbę na morzu Północnem, był **atakowany**, zdołał jednakże na czas uciec. W Londynie jest usposobienie **bardzo przygnębione**. Donoszą, że **jedna niemiecka łódź podwodna jest uszkodzoną**. Urzędownie donoszą z Londynu, że ocalono jeszcze jednego porucznika i 20 ludzi załogi krążownika „Hawke“.

Wojna na morzu.

Petersburg, 18 października.

Urzędowo donoszą: Ponieważ stwierdzono obecność niemieckiej łodzi podmorskiej u wejścia do zatoki Fińskiej oraz **rozrzucenie min** przez nieprzyjaciela na wybrzeżach rosyjskich, oznajmił rząd, że rosyjskie władze marynarki ze swojej strony również **czynią odpowiednie zarządzenia.**

Londyn, 18 października.

Jak dzienniki donoszą, niema wiadomości o **dwóch parowcach** z Aberdeen, które wyjechały na poszukiwanie min.

Göteborg, 18 października.

„Handel Tidende“ donosi, że parowiec szwedzki „B“ który znajdował się w drodze z Ameryki do Szwecyi z ładunkiem nafty, został przez Anglików **zabrany.**

Wojna do końca roku 1915.

Londyn, 18 października.

Wojskowy współpracownik „Times'a“ zwraca się przeciw twierdzeniu, jakoby Anglia mogła wystawić tylko 600.000 ludzi i wywodzi, że Anglia ma już pod bronią **1,200.000 ludzi**, a nowi rekruci tak licznie się zgłaszają, że zarząd wojskowy nie może wszystkich przyjąć. Obecnie znajduje się **100.000 wojsk indyjskich i kanadyjskich w Europie**. Anglia posłała części swego wojska **do Francyi**, reszta zaś wyruszy **w ciągu wiosny**, natomiast siła główna wyruszy dopiero **pod koniec roku 1915.** Niema pospiechu. Z powodu wielkiego natłoku ochotników obecnie stawia się wobec nich większe wymagania.

Biuro Wolffa dodaje do tej wiadomości: Z tych rewelacyj wynika, że **Anglia niema nadziei załatwić się z Niemcami przed końcem roku 1915.** Francya nie powita z radością tej wiadomości. Widoki silnego poparcia z wiosną roku 1915 będą **słabą pociechą dla Francyi.**

Winowajca Churchill.

Londyn, 18 października.

„Morning Post“ ponownie zajmuje się osobą Churchilla i polemizując z artykułem „Timesa“ pisze:

Nie jest to wyrazem sympatyi **narazić wielkie miasto** (Antwerpię) **zupełnie bez potrzeby i bezcelowo na straszne ostrzeliwanie.** Dowiadujemy się, że władze belgijskie były zdecydowane **oddać Antwerpię**, a dopiero wizyta Churchilla (angielskiego ministra marynarki) sprowadziła zmianę tej decyzyi. Wojsko, które Churchill zorganizował i wysłał, składało się po części z ochotników, posiadających zaledwie **dwutygodniowe wykształcenie.** Odpowiedzialnym jest za to w pierwszej linii Churchill, taksamo jak wszyscy inni ministrowie, którzy się na to postępowanie zgodzili. Ale jest dziwnem, że cały korpus ten składał się z żołnierzy marynarki i ochotników okrętowych, podczas gdy są do dyspozycyi wojska terytoryalne. Ubolewamy, że musimy podnieść ten głos krytyki, ale zmusza nas do tego **postępowanie Churchilla** i zdaje się nam, że jest on obecnie **niebezpieczeństwem dla rządu.**

Zniszczenie kawaleryi francuskiej?

Paryż, 18 października.

„Temps“ ogłosił wiadomość niemieckiego sztabu generalnego **o zniszczeniu dwóch francuskich dywizyj konnicy** na zachód od Lille. Dziennik nie otrzymał zaprzeczenia tej wiadomości.

Obawa przed „Zeppelinami“.

Londyn, 18 października.

„Daily Telegraph“ donosi: Z powodu grożących odwiedzin „Zeppelinów“ towarzystwa asekuracyjne przyjmują liczne asekuracye ewentualnych szkód. Premie żądane przez towarzystwa **idą w górę.**

Małe straty w Antwerpii.

Rotterdam, 18 października.

„New Rott. Courant“ donosi z Roosendaal: Podczas bombardowania Antwerpii zginęło **26 osób** cywilnych.

Moc zabitych i rannych Rosyan

Konstantynopol, 18 października.

Wychodzące tu pismo perskie „Haver“ ogłasza list swego **kijowskiego** korespondenta, który między innemi donosi: W ostatnich dniach przywieziono tu **25.000 rannych** Rosyan i nocami przetransportowane do szpitali, aby nie zwracać uwagi ludności. Wszystkie publiczne budynki i wiele prywatnych przemieniono **w szpitale. Ranni podnoszą waleczność wojsk niemieckich i austryackich.** Władze rosyjskie odbierają ludności wszystkie monety kruszcowe, a dają w zamian noty papierowe. Także rekwiruje się za bezcen płody rolnicze. Wojsko zajęło wszystkie młyny, co spowodowało **drożyznę.** Bogatsi opuszczają miasto. Wśród ludności chrześcijańskiej i mahometańskiej daje się odczuwać **niezadowolenie.** Patrole żandarmeryi chodzą ulicami dniem i nocą, aby przeszkodzić demonstracyom. Listy i gazety podlegają najostrzejszej cenzurze. Z powodu zakazu używania alkoholu skarb rosyjski będzie miał w tym roku dochody niższe o miliard rubli.

Rządy angielskie w Egipcie.

Sztutgart, 18 października.

„Südd. Ztg.“ donosi od specyalnie poinformowanej strony z Konstantynopola: Anglia wysłała część wojsk egipskich, jak słychać, **15.000 do Francyi.** Prawdopodobnie wchodzą tu w grę takie same powody, jakie skłoniły władze angielskie w Kairze do wysłania artyleryi egipskiej, ale **bez dział** do Sudanu i do odebrania patronów piechocie.

Bułgarzy przeciw Rosyi.

Sofia, 18 października.

Liga narodowa **zaprotestowała** u rządu z powodu, że synod przez swe organa rozwija wśród ludności agitacyę na korzyść Rosyi, przyczem duchowieństwo nadużywa swej władzy duchownej.

Walki i powstania w Afryce i w Azyi.

Konstantynopol, 19 października.

Dzienniki dowiadują się ze źródła autentycznego, że w Semalii powstali muzułmanie i zaatakowali miejscowość Barbera, główne miasto kolonii. Wszyscy oficerowie angielscy z załogi zostali wzięci do niewoli. Miasto obsadzili muzułmanie.

Wedle doniesienia dzienników, krążownik niemiecki bombardował linię kolejową Dżibutti-Adisabeba, zbudowaną przez Francuzów. Została ona zniszczoną. Osady francuskich kolonij doznały szkody.

Dalej donoszą dzienniki, że Anglicy usunęli 120 urzędników egipskich i 200 oficerów egipskich z armii.

Dzienniki zamieszczają doniesienia z Afganistanu półoficyalne, że z powodu uwięzienia muzułmańskich oficerów indyjskich, jeden z najpotężniejszych szczepów muzułmańskich w Indyi **powstał.** I w innych miejscowościach muzułmanie gotują się **do powstania.**

Kronika wojenna.

Berlin. „Voss. Ztg“ donosi z Hagi: Admiralicya angielska przeznaczyła 1000 funtów nagrody za informacye, którebyumożliwiły zabranie lub zniszczenie okrętu nieprzyjacielskiego, a 200 funtów za wskazówki, którebydopomogły do pościgu tych okrętów.

Londyn (przez Berlin), „Times“ wymienia nazwiska 109 parlamentarzystów angielskich, którzy wstąpili do wojska.

Pociągi Kraków-Wiedeń.

Inspektorat ruchu kolei północnej ogłasza: Od 19 bm. będą na przestrzeni Kraków-Wiedeń kursowały następujące przyspieszone pociągi pocztowe a mianowicie:

1) pociąg Nr 8701, odjazd z Wiednia 3 godz. 4 min. rano, przyjazd do Krakowa 3 godz. 50 minut popołudniu.

2) pociąg Nr 8703, odjazd z Wiednia 7 godz. 20 min. rano, przyjazd do Krakowa 8 godz. 58 minut wieczór.

3) pociąg Nr 8705, odjazd z Wiednia 7 godz. wieczór, przyjazd do Krakowa 7 godz. 56 min. rano.

W kierunku do Wiednia:

1) pociąg Nr 8702, odjazd z Krakowa 6 godz. 14 min. rano, przyjazd do Wiednia 6 godz. 44 minut wieczór.

2) pociąg Nr 8704, odjazd z Krakowa 10 godz. 15 min. rano, przyjazd do Wiednia 10 godz. 45 minut wieczór.

3) pociąg Nr 8706, odjazd z Krakowa 6 godz. 40 min. wieczór, przyjazd do Wiednia 7 godz. 47 min. rano.

Pozatem będą kursowały dotychczasowe pociągi pocztowe Nr. 36, odjazd z Krakowa 6 g. 40 rano i pociąg pocztowy Nr. 100, odjazd z Krakowa 7 godz. 48 min. wieczór, w przeciwnym zaś kierunku pociąg pocztowy Nr. 1, przyjazd do Krakowa o 1 godz. 46 min. w nocy i pociąg Nr. 51, przyjazd do Krakowa godz. 10 min. 45 przed południem.

Przy tej sposobności zawiadamia się, że w okręgu galicyjskich linii kolei północnej dopuszczone są do przewozu wszystkie przesyłki aprowizacyjne, zwyczajne zaś tylko całowozowe. Przewóz drobnych przesyłek zwyczajnych nastąpi za dni kilka.

TELEGRAMY

z 19 października.

Proces o zamach w Sarajewie.

Sarajewo. W dalszym ciągu procesu oskarżony Micic przeczył, jakoby utrzymywał stosunki z władzami serbskiemi i dawał na wszystkie pytania w tym kierunku odpowiedzi wymijające.

Oskarżony Jakób Milewic przyznał, że pomagał przemycić dwóch studentów przez granicę. Opowiada, że studenci żądali worków do przechowywania **bomb.** Oskarżony dostarczył im tych worków i był im pomocnym, jednak twierdzi, że o zamachu nie miał pojęcia.

Oskarżony Kerowic zeznaje, że wiedział, iż studenci chcieli wykonać zamach, jednakże nie zrobił doniesienia, ponieważ się bał, aby go z zemsty nie zabili. Dalej opowiada, że na wezwanie Cubryłowicza **Princip sporządził bomby** i pouczył go, jak się ma z niemi obchodzić. Widział on także rewolwery u Principa i innych sprawców zamachu, którzy na jego pytanie w tej mierze przyznali się, że mają zamiar wykonać zamach.

Sejm pruski.

Berlin. „Voss. Ztg.“ donosi, że kredyt, jakiego rząd zażąda od zbierającego się 22 b. m. sejmu pruskiego, wynosi $1^{1}/_{2}$ **miliarda marek.** Jest on przeznaczony **na pomoc dla Prus Wschodnich**, opiekę nad urzędnikami i zaopatrzenie ich w żywność.

Parlament angielski.

Londyn. Parlament odroczono **do 11 listopada.** Wtedy zbierze się dla załatwienia jedynie nagłych spraw.

Parlament francuski.

Paryż. „Figaro“ donosi z Bordeaux: Izby zbierą się **z końcem roku.** Posiedzenia będą miały ograniczony czas. Sesya styczniowa potrwa **parę dni.** Senat i Izba dokonują tylko wyborów prezydyum, poczem odroczą się **na czas nieograniczony.** Wyznaczone na styczeń wybory do senatu będą **odroczone.**

Trzęsienie ziemi.

Ateny. W sobotę o godz. 8 rano odczuto w całej Grecyi silne trzęsienie ziemi. Ogniskiem trzęsienia były Teby, gdzie się zawaliło **setki domów**, a wiele osób jest rannych. Ludność ucieka w pole. Mieszkańcy zwrócili się do władz z prośbą o urządzenie namiotów. Także z innych miejscowości donoszą o szkodach wyrządzonych przez trzęsienie.

Wydawca: Ignacy Daszyński. — Redaktor odpowiedzialny: Franciszek Kubanek. Drukarnia Ludowa, Kraków, Dunajewskiego 5 (Telefon 1310).